

İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; İstanbul Arel Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlar ile ilgili esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik; İstanbul Arel Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 44 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AKTS (ECTS)Avrupa Kredi Transfer Sistemine göre, yıllık akademik çalışma içerisinde her bir dersin öğrenci için gerektirdiği iş yükünü gösteren AKTS (ECTS) kredisini,
- b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- c) Anabilim/anasanat dalı: Enstitüde programı bulunan ve programın yürütülmesinden enstitüye karşı sorumlu olan anabilim/anasanat dalını,
- ç) Anabilim/anasanat dalı akademik kurulu: İlgili anabilim/anasanat dalında fiilen eğitim-öğretim görevi yapan öğretim üyeleri ve doktora yapmış öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,
- d) Anabilim dalı/anasanat dalı başkanı: İstanbul Arel Üniversitesine bağlı enstitülerde lisansüstü eğitim-öğretim programları bulunan anabilim/anasanat dalı başkanlarını,
- e) Başkan: İstanbul Arel Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanını,
- f) Enstitü/enstitüler: Üniversiteye bağlı olarak lisansüstü eğitim ve öğretim yapan ilgili enstitüyü/enstitüleri,
- g) Enstitü Kurulu:İlgili enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ile enstitüde eğitim programları bulunan anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- ğ) Enstitü Müdürü: İstanbul Arel Üniversitesi ilgili enstitü müdürünü,
- h) Enstitü Yönetim Kurulu: İlgili enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ile müdürün göstereceği altı aday arasından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- ı) GMAT: Uluslararası sınavlardan olan Graduate Management Admission Test Sınavını,
- i) GNO: Genel not ortalamasını,
- j) GRE: Uluslararası sınavlardan olan Graduate Record Examinations Sınavını,
- k) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- l) Kredi: Bir yarıyıllık eğitim-öğretim süresince devam eden, haftada bir saatlik teorik ders veya iki saatlik uygulama karşılığını,
- m) Mütevelli Heyeti: İstanbul Arel Üniversitesi Mütevelli Heyetini,
- n) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
- o) Rektör: İstanbul Arel Üniversitesi Rektörünü,
- ö) Senato: İstanbul Arel Üniversitesi Senatosunu,
- p) TOEFL:Uluslararası yabancı dil sınavlarından olan Test of English as a Foreign Language Sınavını,
- r) Üniversite: İstanbul Arel Üniversitesini,
- s) TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını,
- ş) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- t) YÖK: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığını,
- u) Yönetim Kurulu: İstanbul Arel Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
- ü) YÖS: Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Eğitim-Öğretimle İlgili Genel Esaslar

Programların açılması

MADDE 5 –(1) Enstitü, YÖK’çe belirlenen dallarda ve düzeylerde lisansüstü programlar yürütür. Lisansüstü programlar, yurt içi ve yurt dışı birleştirilmiş ve ortak lisansüstü programlar şeklinde de düzenlenebilir.

(2) Programlar, anabilim/anasanat dalının teklifi, Enstitü Kurulunun önerisi, Senatonun uygun görüşü ve YÖK’ün kararı ile açılır.

Öğretim dili

MADDE 6 –(1) Enstitüde öğretim dili Türkçe’dir. Ancak; Enstitü Kurulunun önerisi, Senatonun uygun görüşü ve YÖK’ün kararı ile belirli programlarda bütüncüler ya da bazı dersler yabancı dilde verilebilir. Tezler Türkçe yazılır. Anabilim/anasanat dalının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile bir tezin yabancı dilde yazılmasına karar verilebilir. Lisansüstü eğitim-öğretimin tamamının bir yabancı dilde yapıldığı programlarda ise dersler, yeterlik ve tez savunma sınavları ile raporları yabancı dilde yazılır.

Kontenjanlar ve programlara kabul koşulları

MADDE 7 –(1) Anabilim/anasanat dalları her yarıyılın sonunda, bir sonraki yarıyıld

açacakları lisansüstü programlarını, bu programlara kabul edecekleri öğrenci kontenjanlarını, her programın gerektirdiği yabancı dil dâhil başvuru ve kabul koşullarını bağlı oldukları enstitüye önerirler. Öneriler ilgili Enstitü Kurulunda karara bağlanarak Rektörlüğe sunulur. Senato tarafından onaylanan Enstitünün yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programları ve bu programlara kabul edilecek öğrenci kontenjanları Mütevelli Heyetin onayıyla kesinleşir. Kontenjanlara başvuru için istenen belgeler, başvuru ve sınav tarihleri ile diğer koşullar ilgili Enstitü tarafından ilan edilir. İstenen belgelerin aslı veya Enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(2) Herhangi bir lisansüstü programın açılabilmesi için gerekli en az öğrenci sayısı Enstitü Yönetim Kurulunun teklifi, Senatunun uygun görüşü ve Mütevelli Heyetin onayıyla belirlenir. Sayının bunun altında kalması durumunda, ilgili yönetim kurulu kararı ile söz konusu lisansüstü programı o yarıyıl için açılmayabilir.

Eğitim-öğretim ücreti

MADDE 8 – (1) Lisansüstü eğitim ve öğretim ücretlidir.

(2) Eğitim-öğretim ücretleri, program başına, Üniversite Yönetim Kurulunun önerisi üzerine, Mütevelli Heyeti tarafından belirlenir.

(3) Program süresi içerisinde eğitimini tamamlayamayan öğrencilerden ayrıca ücret alınır.

(4) Ücretler akademik takvimde belirtilen süre içinde ödenir. Eğitim-öğretim ücretini ilan edilen tarihlerde ödemeyen öğrencilerin kaydı yapılmaz ve yenilenmez. Bu öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(5) Eğitim-öğretimi başladıktan sonra Üniversiteden ayrılan, çıkarılan, kaydı silinen veya mezun olan öğrencilerin program başına ödemiş oldukları eğitim ve öğretim ücretleri iade edilmez.

(6) **(Ek:RG-20/11/2018-30601)** Eğitim-öğretim başlamadan önce kendi isteği ile kayıt sildirme talebinde bulunan öğrencilerin ödedikleri program ücretinin %20'si kesilerek kalanı iade edilir. Ancak doğal afetlere ve benzeri mücbir sebeplere dayalı gerekçeleri, Enstitü Yönetim Kuruluna uygun bulunanların program ücretinin tamamı öğrenciye ödenir.

Derslerin açılması ve ders sorumluları

MADDE 9 – (1) Anabilim/anasanat dallarının; lisansüstü eğitim programları, eğitim hedefleri, programlara giriş ve mezuniyet koşulları, programların içerdiği zorunlu ve seçmeli dersleri, bunların kredileri ile AKTS kredileri ve benzeri konulara ilişkin esaslar anabilim/anasanat dalının teklifi, Enstitü Kurulunun kararı ve Senatunun onayı ile belirlenir.

(2) Lisansüstü düzeydeki dersler, öğretim üyeleri tarafından verilir. Zorunlu hallerde, yüksek lisansta dersler doktoralı öğretim görevlileri, anasanat dallarında nitelikleri Senato tarafından belirlenen öğretim görevlileri tarafından verilebilir. Gerekli görüldüğü takdirde başka bir anabilim/anasanat dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile görevlendirme yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvurular, Öğrenci Kabulü, Kayıt İşlemleri, Kayıt Yenileme ve Ders Kaydı

Yüksek lisans programlarına başvuru ve öğrenci kabulü

MADDE 10 – (1) Yüksek lisans programına başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Bir lisans diplomasına ve lisans öğrenimini yurt dışında tamamlamış olması durumunda YÖK'çe verilmiş denklik belgesine sahip olmak.

b) Daha önce disiplin cezası almış olması nedeniyle herhangi bir lisans veya yüksek lisans programından ilişkisi kesilmemiş olmak.

c) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için; adayın ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan ALES sınavından başvurduğu programın puan türünde en az 55 ALES standart puanına sahip olmak veya ALES taban puanına karşılık YÖK tarafından belirlenen GMAT veya GRE sınavlarından eşdeğer taban puanı almış olmak.

ç) Tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, ALES standart puanının yanı sıra gerekirse lisans not ortalaması ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunu da değerlendirmeye alabilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden yüksek lisans yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar gibi diğer belgeler ve hangi düzeyde yabancı dil bilgisi gerektiği, Senato tarafından belirlenir.

d) ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı, Senato tarafından belirlenir. Senato kararı ile sadece ALES puanı ile öğrenci kabul edilebilir. Ancak tezsiz yüksek lisans programları ve güzel sanatlar fakültelerinin ve konservatuvarın enstitülerdeki anabilim ve anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

e) Yüksek lisans programına ALES standart puanının yanı sıra lisans not ortalaması ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucu ile öğrenci kabul edecek anabilim/anasanat dalı başkanlıkları, yapılan başvuruları değerlendirmek üzere mülakat sınav jürisi önerir ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından en az üç asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşan bir değerlendirme jürisi kurulur.

f) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, lisans not ortalamasının yanı sıra gerekirse yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucu da değerlendirmeye alınabilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden yüksek lisans yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar gibi diğer belgeler ve hangi düzeyde yabancı dil bilgisi gerektiği, Senato tarafından belirlenir.

g) İlgili Enstitü Kurulu tarafından belirlenen diğer şartları yerine getirmiş olması gerekir.

Doktora programına başvuru ve öğrenci kabulü

MADDE 11 – (1) Doktora programına başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla ilgili Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

b) Tıp, diş hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya ilgili mevzuatta belirlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

c) Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan olması ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 80 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

ç) Doktora programına başvuracak olanların programa kabulünde, ALES puanının yanı sıra yüksek lisans not ortalaması ile yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden yüksek lisans yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar gibi diğer belgeler Senato tarafından belirlenir.

d) ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir. Senato kararı ile sadece ALES puanı ile öğrenci kabul edilebilir.

e) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

f) Doktora programına ALES standart puanının yanı sıra yüksek lisans not ortalaması ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucu ile öğrenci kabul edecek anabilim dalı başkanlıkları, yapılan başvuruları değerlendirmek üzere mülakat sınav jürisi önerir ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından en az üç asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşan bir değerlendirme jürisi kurulur.

g) Doktora programına öğrenci kabulünde anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerlik kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir.

ğ) Daha önce disiplin cezası almış olması nedeniyle herhangi bir lisans, yüksek lisans ve doktora programından işiği kesilmemiş olmak.

h) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

ı) İlgili Enstitü Kurulu tarafından belirlenen diğer şartları yerine getirmiş olmak.

Sanatta yeterlik programına başvuru ve öğrenci kabulü

MADDE 12 –(1) Sanatta yeterlik programına başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Sanatta yeterlik programına başvurabilmek için adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 55 puandan, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünde en az 80 puandan az olmamak koşuluyla ilgili Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

b) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puan olması gerekir.

c) Sanatta yeterlik programına başvuracak olanların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanı, yüksek lisans not ortalaması ile mülakat/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden yüksek lisans yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar gibi diğer belgeler Senato tarafından belirlenir.

ç) ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir. Senato kararı ile sadece ALES puanı ile öğrenci kabul edilebilir. ALES'e eşdeğer kabul edilen ve YÖK'çe ilan edilene eşdeğer puanlar, Senato kararları ile yükseltilir. Ancak enstitülerdeki, güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvarlara ilişkin anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde bu madde hükümleri uygulanır.

d) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler sanatta yeterlik programlarına başvurabilir.

e) Sanatta yeterlik programına ALES standart puanının yanı sıra yüksek lisans not ortalaması ile mülakat/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucu ile öğrenci kabul edecek anasana dalı başkanlıkları, yapılan başvuruları değerlendirmek üzere mülakat ve/veya sınav jürisi önerir ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından en az üç asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşan bir değerlendirme jürisi kurulur.

f) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir.

g) Daha önce disiplin cezası almış olması nedeniyle herhangi bir lisans veya yüksek lisans programından ilişği kesilmemiş olmak.

ğ) İlgili Enstitü Kurulu tarafından belirlenen diğer şartları yerine getirmiş olmak.

Temel tıp bilimlerinde doktora programına başvuru ve öğrenci kabulü

MADDE 13 –(1) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve 50 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek TUS'ta alınmış temel tıp puanına veya ALES'in sayısal puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları; tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (diş hekimliği ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans derecesine) ve ALES'in sayısal puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı, TUS'ta temel tıp bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir. Doktora programlarına öğrenci kabulünde, temel tıp puanı veya ALES puanını sıra gerekirse, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması, bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden yüksek lisans yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar gibi diğer belgeler Senato tarafından belirlenir. Ancak temel tıp bilimlerinde doktora programına öğrenci kabulünde, adayları dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir. Temel tıp puanının veya ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir. Üniversite yalnız temel tıp puanı veya ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir.

Yurt dışında ikamet eden ve yabancı uyruklu adayların kabulü

MADDE 14 –(1) Yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşı ya da yabancı uyruklu adayların lisansüstü eğitim programlarına kabul koşulları, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Üniversite Yönetim Kurulu tarafından onaylandıktan sonra Müttevelli Heyeti kararı ile her akademik yılın başında belirlenir.

(2) Yabancı uyruklu adaylarla yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının lisansüstü programlara kabulünde aranacak usul ve esaslar şunlardır:

a) Yabancı uyruklu öğrencilerin; Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER)'nin açacağı Türkçe ve yabancı dil bilgisi seviye tespit sınavını başarıları gerekir.

b) Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinden veya kendi hükümetinden burs alanlarla, ikili anlaşmalarda hüküm bulunan hallerde veya kendi hesabına yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik yapmak üzere başvuran Türk Cumhuriyetleri ile Asya ve Balkanlarda yaşayan Türk ve akraba toplulukları öğrenci adayları; ayrıca bir sınav yapılmadan lisans ve varsa lisansüstü notları değerlendirilerek ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile öğrenci olarak kabul edilebilir. Gerekli görülen hallerde dil ve bilgi seviyelerinin tespiti için sınav yapılabilir, eksikleri belirlenenlere bu eksiklikleri tamamlatabilir. Sınavı yapacak jüri üç asil bir yedek üyeden oluşur. Yerleştirmeler, verilen kontenjanlar çerçevesinde ilgili enstitü yönetim kurullarınca uygun görülen yöntemlerle yapılır.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 15 –(1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dahil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılmaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişği kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programı sürelerine dahil edilmez.

(4) Bilimsel hazırlık derslerinin sayısı, öğrencinin mezun olduğu lisans veya yüksek lisans programından aldığı ders çizelgesine bakılarak, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından belirlenir ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulunca onaylanır.

(5) Bilimsel hazırlık programı dersleri; yüksek lisans programlarından lisans programlarından, doktora ve sanatta yeterlik programlarında yüksek lisans programlarından aldırılabilir. Doktora ve sanatta yeterlik programlarına lisans derecesi ile kabul edilenlere lisans programlarından ders aldırılabilir.

(6) Bilimsel hazırlık programına kabul edilen yüksek lisans öğrencisinin başvurmuş olduğu programa başlayabilmesi için, bilimsel hazırlık programı derslerini en az CC notu ile tamamlaması gerekir.

(7) Bilimsel hazırlık programına kabul edilen doktora/sanatta yeterlik öğrencisinin başvurmuş olduğu programa başlayabilmesi için bilimsel hazırlık programı derslerinden en az CC notu almış olması gerekir.

(8) BİLİMSel hazırlık programı öğrencileri Üniversite Yönetim Kurulunun önerisi üzerine, MÜtevellİ Heyeti tarafından belirlenen eğitim-öğretim ücretlerini ödemek zorundadır.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 16 –(1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrencilik ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir eğitim olmayıp süresi iki yarıyılı geçemez.

(2) Özel öğrenci anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile başvurduğu programa kabul edilerek belirlenen derslere devam edebilirler.

(3) Lisansüstü programa kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemlerinde, muafiyet verilen dersler ilgili lisansüstü eğitiminde verilen derslerin %50'sini geçemez.

(4) Özel öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamaz ve kendilerine öğrenci kimlik belgesi verilmez.

(5) Normal öğrencisi bulunmayan derslere özel öğrenci kabul edilmez.

(6) Özel öğrenciler Üniversite Yönetim Kurulunun önerisi üzerine, MÜtevellİ Heyeti tarafından belirlenen eğitim-öğretim ücretlerini ödemek zorundadır. Özel öğrencilerin ücretleri kredi saati başına tespit edilir.

(7) Özel öğrenciler ders ve sınavlarla ilgili bütün yükümlülükleri yerine getirmek zorundadırlar.

Yatay geçişle öğrenci kabulü

MADDE 17 –(1) Üniversite içindeki başka bir enstitü anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenci, aşağıdaki koşullarla lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir:

a) Önceki yükseköğretim kurumundaki ağırlıklı genel not ortalaması, yüksek lisans en az 2,00 veya 100 üzerinden 70, doktora ve sanatta yeterlikte en az 2,50 veya 100 üzerinden 75 olmak.

b) Doktora programlarına yatay geçiş başvurusu yapan öğrenciler yabancı dil sınavını 11 inci maddeye göre başarmış olmak.

c) Sanatta yeterlik programlarına yatay geçiş başvurusu yapan öğrenciler yabancı dil sınavını 12 nci maddeye göre başarmış olmak.

(2) Hangi programlara yatay geçiş yapılabileceği, yatay geçiş kontenjanları, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Yatay geçiş için birinci fıkradaki koşullara uygun olarak yapılan başvurular, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının olumlu görüşü alınarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

(3) Aynı enstitüye bağlı yüksek lisans programları arasında yatay geçiş anabilim/anasanat dalının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla yapılabilir. Ancak daha yüksek ücretli programa geçiş yapan öğrenci iki program arasındaki ücret farkını öder.

Değişim programına katılan öğrenciler

MADDE 18 –(1) Üniversite ile yurt dışındaki veya yurt içindeki bir üniversite arasında yapılan anlaşma uyarınca, öğrenci değişimi programı çerçevesinde, yurt dışındaki veya yurt içindeki üniversitelere bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilebilir. Bu öğrencilerin kayıtları bu süre içerisinde Enstitüde devam eder ve bu süre eğitim-öğretim süresinden sayılır. Bu öğrenciler; o dönem için Üniversitede almaları gereken dersler yerine, okuduğu üniversitede aldıkları derslerden sorumlu sayılır. Bu derslerin seçimi, akademik danışmanın nezaretinde yapılarak, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile kesinleşir. Bu derslerden alınan notlar, bu Yönetmelikte belirtilen not sistemine çevrilerek öğrenci kütüğüne işlenir ve akademik ortalamaya katılır. Öğrencinin almış olduğu bu derslerden başarısız olduğu dersler varsa, onların yerine, Üniversitede almadığı dersler arasından akademik danışmanın uygun göreceği ve anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulunca onaylanan dersleri alır.

(2) Aynı değişim kapsamında gelen öğrencilere, Üniversitede okudukları süre içerisinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır ve aldıkları dersler için kendilerine transkript verilir.

(3) Öğrenci değişim programları çerçevesinde, yurt dışındaki veya yurt içindeki üniversitelere gönderilen veya aynı değişim kapsamında Üniversiteye gelen öğrencilerle ilgili ücretler ikili anlaşmalara uygun olarak, Üniversite Yönetim Kurulunun önerisi üzerine MÜtevellİ Heyeti tarafından belirlenir.

Kayıt işlemleri

MADDE 19 –(1) Bu Yönetmelikte belirtilen kriterlere göre lisansüstü eğitim-öğretimine kabul edilecek öğrencilerin belirlenmesi ve lisansüstü öğrencilik hakkını kazanan adayların kabul işlemleri, Enstitü tarafından düzenlenir, yürütülür ve denetlenir.

(2) Öğrencilerin kayıt, kayıt yenileme, kayıt dondurma, ilişik kesme, intibak, yatay geçiş, anabilim dalı değiştirme, sınav, not durumu izleme ve diğer her türlü işlemlerinde yetkili karar organı ilgili Enstitü Yönetim Kuruludur.

(3) Değerlendirme sonucu lisansüstü öğrenimi yapma hakkını elde eden adaylar, akademik takvimde belirtilen süre içinde, Enstitü tarafından ilan edilen belgelerle ilgili enstitü müdürlüğüne başvurarak kesin kayıtlarını yaptırır. Adayın kesin kayıt işlemi ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile yapılır. İstenen belgelerin aslı veya Enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumu ve adli sicil kaydına ilişkin olarak ise adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır.

(4) Aday, ilan edilen süreler içinde kesin kaydını yaptırmadığı takdirde lisansüstü öğrencilik hakkını kazanamaz. Kayıt için sahte veya tahrif edilmiş belge kullanan veya giriş sınavlarında

sahtecilik yaptığı belirlenen kişilerin kayıt işlemleri iptal edilir ve haklarında kanuni işlem yapılır.

Gerekli belgeler

MADDE 20 –(1) Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerin kesin kayıtlarında aşağıdaki belgeler istenir:

a) Lisans ve/veya yüksek lisans diplomasının veya mezuniyet belgesinin aslı veya Üniversitece onaylı sureti; diplomalarını yurt dışından almış olanlardan ilgili belgelerin noterden onaylı tercümeleri ve denklik belgesi,

b) ALES veya eşdeğer sınav sonuç belgesi gerektiren programlarda ALES veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı (Belge üzerinde sonuç belgesi kontrol kodu bulunmalı).

c) Yabancı dil gerektiren programlarda YDS veya eşdeğer sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı (Belge üzerinde sonuç belgesi kontrol kodu bulunmalı).

ç) Lisans ve/veya yüksek lisans diplomasının mezuniyet not ortalamasını gösteren not çizelgesinin aslı veya Üniversitece onaylı sureti.

d) T.C. Kimlik numarası beyanı.

e) Erkek adaylar için askerlikle ilişkisinin bulunmadığına dair yazılı beyan.

f) Son altı ayda çekilmiş 3 adet renkli vesikalık fotoğraf (4,5x6 cm).

g) Öğrenim ücretinin yatırıldığını gösterir belge.

(2) Yabancı uyruklu öğrencilerin kesin kayıtlarında aşağıdaki belgeler istenir:

a) Lisans ve/veya yüksek lisans diplomasının veya mezuniyet belgesinin noterden onaylı tercümesi ve YÖK'ten alınan denklik belgesinin aslı veya onaylı sureti.

b) Lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalamasını gösteren not çizelgesinin noterden onaylı tercümesi.

c) Türkçe bildiğine dair sınav sonuç belgesinin aslı veya bilgisayar çıktısı.

ç) Öğrenim vizesi ve pasaport ile bunların tercümelerinin noter tasdikli suretleri.

d) İl emniyet müdürlüğünden alınan ikametgâh belgesinin aslı veya onaylı sureti.

e) 3 adet renkli vesikalık fotoğraf (4,5x6 cm).

f) Öğrenim ücretinin yatırıldığını gösterir belge.

(3) İstenen belgelerin, asılları ibraz edilmek kaydıyla fotokopileri Enstitü tarafından tasdik edilir ve asılları ilgiliye geri verilir.

(4) Enstitüye kayıt hakkı kazanan öğrenci, kesin kaydını kendisi veya yakınları aracılığıyla yapabilir.

(5) Enstitü tarafından ilan edilen kayıt süresi içinde kaydını yaptırmayan öğrenciler, Enstitü öğrencisi olma hakkından vazgeçmiş sayılır.

(6) Kesin kayıt yapılan öğrencilerin sunduğu belge ve bilgilerin doğru olmadığı sonradan anlaşılması halinde, hangi yarıyılta olursa olsun Enstitü ile ilişkisi kesilir. Bu durumda olanların ücretleri iade edilmez. Söz konusu öğrenciler Üniversiteden ayrılmışlarsa diploma dâhil, kendilerine verilen tüm belgeler iptal edilir ve haklarında kanuni işlem yapılır.

Kayıt yenileme ve ders kaydı

MADDE 21 –(1) Öğrenciler; her akademik yılın başında, akademik takvimde belirtilen tarihlerde, belirlenen ücretlerini ödeyerek kayıtlarını yenilemek ve ders kayıt işlemlerini yaptırmakla yükümlüdürler.

(2) Tüm öğrenciler ders kayıtlarını, akademik danışmanın gözetiminde veya internet ortamında yapar. Akademik danışman gözetiminde kayıt yaptıranlar, seçtikleri dersleri gösteren ders kayıt formunu akademik danışmanına onaylatır ve akademik takvimde belirlenen ders kayıt tarihlerinde ilgili Enstitü Müdürlüğüne teslim eder. İnternet üzerinden ders kaydı yapan öğrenciler ise almış oldukları dersler ile ders kayıt formlarını akademik takvimde belirlenen ders kayıt tarihlerinde akademik danışmanlarına onaylatır ve bir nüshasını ilgili Enstitü Müdürlüğüne teslim eder.

(3) Kayıtlarını zamanında yaptırmayan öğrencilerden, mazeretleri ilgili Yönetim Kurullarında kabul edilenlerin kayıtları, eğitim-öğretimin başladığı tarihten itibaren ikinci hafta sonuna kadar yenilenir. Kayıt yenileme işlemini yaptırmayan veya mazereti ilgili Yönetim Kurullarınca kabul edilmeyen öğrenciler, öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(4) Öğrenci, başarısız olduğu derslere öncelikle kaydolmak zorundadır.

(5) Öğrenci, akademik takvimde belirtilen ders ekleme ve bırakma süresi içinde akademik danışmanın onayını almak koşuluyla kaydolduğu derslerde değişiklik yapabilir.

(6) Devam zorunluluğunu yerine getirmediği derslerde öğrenci, haftalık ders programında kısmen de olsa çakışan derslere kayıt olamaz. Çakışma durumunda öncelikle alınması gereken ders tekrar edilen derstir.

(7) Yarıyıl ders kaydını yaptırmayan öğrenci, o yarıyıl derslere ve sınavlara giremez ve öğrencilik haklarından yararlanamaz. Bu süre öğrencinin öğretim süresinden sayılır. Kayıt yenilemeyen öğrencilere öğrenci belgesi verilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dersler ve Başarı Değerlendirmesi

Dersler ve kredi transferi

MADDE 22 –(1) Lisansüstü dersler; yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik olmak üzere iki düzeyde düzenlenir. Doktora veya sanatta yeterlik programında, program içeriğinde eksiklik görüldüğü takdirde yüksek lisans dersi okutulabilir.

(2) Bir yarıyılta en çok 30 AKTS kredilik ders alınabilir. Zorunlu hallerde bu sayı ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile değiştirilebilir.

(3) Dersler; zorunlu ve seçmeli derslerden oluşur. Bunlardan; zorunlu dersler, öğrencinin almak zorunda olduğu dersler, seçmeli dersler ise akademik danışmanın onayı ile ilgili kurullarca

önerilen dersler arasından seçerek alabilecekleri derslerdir. Söz konusu dersler, bir yarıyılıktır.

(4) Seçmeli derslerde bir dersin açılabilmesi için en az kaç öğrencinin olması gerektiğine ilgili Enstitü Yönetim Kurulu tarafından karar verilir.

(5) Bir seçmeli derse, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen asgari sayının altında öğrencinin kayıt olması halinde bu ders açılmaz. Açılmayan derse kayıt yaptıran öğrenciler, açılan başka bir seçmeli derse beş gün içinde kayıt yaptırabilirler.

(6) Enstitü anabilim/anasanat dallarındaki lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmaları ile kredi toplamlarıdır. Bu öğretim planları Senato tarafından kararlaştırılan asgari muhtevaya uymak şartı ile ilgili Enstitü Kurulunda görüşülerek onaylanır.

(7) Bir yarıyılta hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalları başkanlarının önerileri üzerine Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(8) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

(9) Enstitü Kurulutarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte öğrencinin danışmanı karar verir. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı tarafından yapılır.

Ders saydırma

MADDE 23 –(1) Öğrencilerin özel öğrencilik, yatay geçiş, daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları, akademik danışmanın görüşü, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

(2) Özel öğrenciler kabul edildikleri lisansüstü programının müfredatında okutulan derslerin en fazla %50'sini alabilir ve öğrencinin yazılı başvurusu, anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile bu dersleri saydırabilirler. Söz konusu dersler için daha önce alınan not başarı notu olarak ilgili enstitü müdürlüğünce sisteme girilir.

Ders tekrarı

MADDE 24 –(1) Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak; yüksek lisans öğrencisinin en az CC (70), doktora öğrencisinin ise CB (75)notu almış olması gerekir. Öğrenciler; başarısız oldukları zorunlu derslere verildiği ilk yarıyılta kayıt yaptırmak, dersin alındığı dönemde devam koşulunu sağlamayanlar ise devam etmek suretiyle dersi tekrarlamak ve başarmak zorundadır.

(2) Öğrenciler, başarısız oldukları seçmeli derslerin yerine isterlerse akademik danışmanlarının ve ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile diğer seçmeli dersleri alabilir.

(3) Öğrenciler, genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla dersleri tekrarlayabilir veya seçmeli dersler yerine akademik danışmanınca kabul edilen başka seçmeli dersleri alabilir. Ancak bu durumda yarıyıl başında akademik danışmanın, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla Enstitüye bilgi vermesi zorunludur.

(4) Tekrar edilen ve not yükseltmek için alınan derslerde önceki başarı notu ne olursa olsun en son alınan not esas alınır.

Ders ve uygulamalara devam

MADDE 25 –(1) Öğrenciler derslere, uygulamalara ve sınavlara katılmak zorundadır. Devam zorunluluğu; o yarıyıldaki toplam eğitim-öğretim süresinin teorik dersler için % 70, uygulamalı dersler için % 80'dir.

(2) Öğrenciler; kayıtlı oldukları her türlü ders, uygulama, laboratuvar ve bunların gerektirdiği veya ilgili öğretim elemanının gerekli gördüğü sınav ve diğer çalışmalara katılmakla yükümlüdür. Öğrencilerin sorumlu oldukları sınavların, ödev, uygulama ve diğer çalışmaların sayısı ve başarı notuna katkısı, dönemin ilk iki haftası içinde ilgili dersin öğretim elemanınca öğrencilere duyurulur. Öğrencilerin devamı, ilgili öğretim elemanı tarafından izlenir ve devamsız öğrenciler ilgili dönemin son haftasında ilgili enstitü müdürlüğüne yazılı veya bilgisayar ortamında bildirilir. Devam şartını yerine getirmeyen öğrenciler final sınavına alınmaz.

(3) Rektörün onayı ile Üniversiteyi veya Türkiye'yi temsilen toplantı, spor, sanat ve benzeri faaliyetlere katılan öğrencilerin bu faaliyet günlerindeki devamsızlıkları dikkate alınmaz.

(4) Rapor ve disiplin cezasıyla uzaklaştırma dâhil, hangi gerekçeyle olursa olsun, bir dersin devam yükümlülüğünü yerine getirmeyen öğrenci o dersten başarısız sayılır.

Derslerin AKTS kredisi değeri

MADDE 26 – (1) Lisansüstü programların kredi veya YÖK tarafından ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak Senato tarafından belirlenen AKTS kredisine göre oluşturulmasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

b) İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak Senato tarafından belirlenen ilkel çerçevesinde AKTS ders kredileri hesaplanır.

(2) Derslerinin AKTS kredi değerleri ve hangi derslerin kredisiz olacağı, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili Enstitü Kurulu kararı ile tespit edilir.

(3) Seminer, bitirme projesi ve tez çalışması kredisizdir, ancak bu derslere ilgili kurul

kararıyla AKTS kredisi verilebilir.

Sınavlar

MADDE 27 –(1) Sınavlar; kısa süreli sınav, ara sınavı, yarıyıl sonu sınavı, bütünleme sınavı ve mazeret sınavlarından oluşur. Bu sınavlar yazılı, sözlü veya hem yazılı hem sözlü, dönem ödevi ve/veya uygulamalı olarak yapılabilir. Yazılı sınav dışındaki sınavların türleri yarıyıl başında duyurulur. Sınav süreleri sınavın niteliğine göre ilgili öğretim elemanı tarafından belirlenir.

(2) Öğrenciler yarıyıl içi ara sınav ve çalışmalarından başka yarıyıl sonu sınavına tabi tutulur. Ara sınavların ve varsa laboratuvar ve benzeri derse bağlı çalışmaların, ödev, devam ve kısa süreli sınavların ortalamasının başarı notuna katkısı %40, yarıyıl sonu sınavının veya bütünleme sınavının katkısı ise %60'tır. Ancak belirtilen oranlar sabit kalmak koşulu ile kısa süreli sınav, ödev, proje çalışmalarının ve derse devam durumunun katkıları ilgili öğretim elemanı tarafından belirlenir.

(3) Uzaktan eğitim yüksek lisans programlarında ara sınav, devam ve ödev çalışmasının başarı notuna katkısı %20, yarıyıl sonu sınavının veya bütünleme sınavının katkısı ise %80'dir.

(4) Herhangi bir sınavı girmeyen öğrenci, o sınav hakkını kullanmış ve o sınavdan başarısız olmuş sayılır. Ayrıca, öğrencilerin puanlamaya tabi tutulan yapmadıkları veya katılmadıkları ödev, seminer, panel gibi yarıyıl içi etkinlikler de aynı şekilde değerlendirilir.

(5) Yarıyıl içi sınavları ve derse bağlı diğer çalışmalar ile yarıyıl sonu sınav puanları 100 üzerinden verilir.

(6) Sınav tarihleri ve sınavlara ilişkin esaslar şunlardır:

a) Ara sınavı: Her ders için yarıyıldaki, en az bir ara sınavı yapılır. Sadece ders niteliğindeki dönem projesi ve seminer için ara sınav yapılmaz. Ayrıca bir ders içindeki projeler, ödevler, kısa süreli sınavlar, derse devam durumu, laboratuvar ve benzeri çalışmaların yarıyıl içi değerlendirmeleri en çok bir ara sınavı yerine sayılabilir. Puanlamaya yönelik her türlü etkinliğin ölçüm sonuçları, etkinliğin yapılma tarihinden itibaren en geç on beş iş günü içinde ilan edilir.

b) Yarıyıl sonu sınavı: Yarıyıl sonu sınavları, akademik takvimde belirtilen tarihlerde yapılır. Ders kaydı yaptırarak devam şartlarını yerine getiren ve uygulamalarda başarılı olan öğrenciler bu sınavlara girebilir. Yarıyıl sonu sınavı, bilimsel araştırma yöntemlerine uygun olarak hazırlanmış dönem ödevinin değerlendirilmesi şeklinde de olabilir.

c) Mazeret sınavı: Ara sınavlara ilgili Enstitü Yönetim Kurulunca kabul edilen haklı ve geçerli bir nedenle giremeyen öğrencilere açılan sınavdır.

ç) Kısa süreli sınav: Yarıyıl içinde haberli veya habersiz olarak ders saati içinde yapılan sınavdır.

d) Bütünleme sınavı: Yarıyıl sonu sınavına girmek için bu Yönetmelikte belirtilen şartları yerine getirmiş ve yarıyıl sonu sınavına girememiş öğrenciler ile yarıyıl sonu sınavında başarısız olmuş öğrenciler için yapılan sınavdır. Bütünleme sınavı yarıyıl sonu sınavı yerine geçer. Seminer çalışması ile bir dönemde yapılan proje derslerine bütünleme sınavı uygulanmaz.

(7) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kağıt ortamında ve tüm adaylara eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kağıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin ilkeler YÖK tarafından belirlenir.

Sınav sonuçlarının ilanı

MADDE 28 –(1) Yarıyıl içi ve yarıyıl sonu sınavı sonuçlarına göre öğrencilerin başarı durumları, akademik takvimde belirtilen tarihte dersi veren öğretim elemanı tarafından öğrenci bilgi sistemine girilerek ilan edilir.

Mazeret sınavları

MADDE 29 –(1) Ara sınavlara giremeyen öğrenciler, mazeretlerini bildiren dilekçe ve belge ile sınav tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ilgili enstitü müdürlüğüne başvurur. Mazeretleri Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen öğrenciler sınav haklarını ilgili yönetim kurulunca belirlenen tarihler arasında kullanırlar. Mazeret sınavları için ikinci bir mazeret sınav hakkı verilmez. Yarıyıl sonu sınavının mazeret sınavı bulunmayıp, yarıyıl sonu sınavına giremeyenler bütünleme sınavına girerler.

Sınav sonucuna itiraz

MADDE 30 –(1) Öğrenciler sınav sonuçlarına, notların öğrenci bilgi sisteminde ilanından itibaren en geç beş iş günü içinde itiraz edebilir. İtiraz, ilgili Enstitü Müdürlüğüne verilen bir dilekçe ile yapılır.

(2) İlgili öğretim elemanı tarafından yapılan inceleme sonucunda maddi hata tespit edilirse, bu hata Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile düzeltilir. Maddi hata olmadığı anlaşılırsa, durum ilgilinin dilekçesine öğretim elemanı tarafından işlenir ve sonuç ilgili öğrenciye yazıyla bildirilir.

(3) İtirazlar, öğrencinin itiraz dilekçesinin kabul tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde sonuçlandırılır.

Başarı notunun hesaplanması

MADDE 31 –(1) Bir dersin başarı notu, ara sınav notu veya ara sınavlar not ortalaması ile yarıyıl sonu sınavı notunun birlikte değerlendirilmesiyle belirlenir. Yarıyıl sonu sınavı notunun başarı notuna etkisi % 60'tır.

(2) Başarı notunun, 100 puan üzerinden yüksek lisans programlarında en az 70, doktora ve sanatta yeterlik programlarında en az 75 olması gerekir.

(3) Bir dersten başarılı sayılmak için yüksek lisans programlarında S veya CC ve üzeri; doktora ve sanatta yeterlik programlarında ise S veya CB ve üzeri harfli başarınotları almak gerekir.

(4) Öğrencilerin derslerdeki başarı derecelerini belirlemede harfli sistem kullanılır. Bu amaçla kullanılan harf notları ve karşılıkları aşağıdaki tabloya göre tanımlanır:

Harf Notu	Katsayı	Yüzdelik Not
AA	4,00	90-100
BA	3,50	85-89
BB	3,00	80-84
CB	2,50	75-79
CC	2,00	70-74
DC	1,50	60-69
DD	1,00	50-59
FF	0,00	49 ve aşağısı

Başarı notları dışındaki harfler

MADDE 32 –(1) Başarı notları harfleri dışında kullanılan diğer harf notları aşağıdaki şekilde tanımlanır:

a) I: Eksik notu, yarıyıl içinde başarılı olduğu halde ders için gerekli koşulları, devam hariç tamamlayamayan öğrencilere verilir. Öğrenci, herhangi bir dersten I notu aldığı takdirde, notların akademik takvimde belirtilen en son ilan tarihinden itibaren iki hafta içinde eksikliklerini tamamlayarak bir not almak zorundadır. Bu süre ilgili yönetim kurulu kararı ile uzatılabilir. Aksi halde, I notu FF notu haline dönüştürülür.

b) E: E notu, muafiyet sınavında başarılı olanlar ile yatay ve dikey geçiş ile gelenler ve daha önce başka bir yükseköğretim kurumunda okurken alınıp başarılı derslere verilir. E notları ortalama hesaplarına katılmaz.

c) NA: Devamsıznotu, devam koşullarını yerine getiremeyen öğrencilere verilir. Değerlendirmelerde FF notu gibi işlem görür.

ç) S: Başarılı notu, tez çalışmalarında başarılı olan öğrencilere verilir. S notu ayrıca; kredisiz olarak alınan dönem projesi gibi dersler, alan, klinik ve laboratuvar çalışmaları ile seminerler için başarılı olma durumunda da kullanılır. S notu genel not ortalamasına katılmaz.

d) U: Başarısıznotu, tez çalışmalarında başarısız olan öğrencilere verilir. U notu ayrıca; kredisiz olarak alınan dersler, alan, klinik ve laboratuvar çalışmaları ile seminerler için başarısız olma durumunda da kullanılır. U notu genel not ortalamasına katılmaz.

e) W: Dersten çekilme notu, öğrencinin derslerin başlamasından sonra danışmanının onayı ve ilgili yönetim kurulu kararıyla çekildiği dersler için verilir. W notu öğrencinin ortalamasına etki etmez. Öğrenci çekildiği dersi bir sonraki dönemde öncelikle almak zorundadır.

(2) Kurum içi ve dışı yatay geçiş ve öğrenci değişim programı ile gelen öğrencilerin aldıkları derslerin notları intibak yoluyla ve notlar dönüştürülerek değerlendirilir ve not ortalamasına dâhil edilir.

(3) Değerlendirme ve kredi denkleştirme işlemleri öncelikle AKTS kredi sistemine uygun olarak yapılır.

Not ortalamaları

MADDE 33 –(1) Öğrencilerin başarı durumu her yarıyıl sonunda not ortalamaları hesaplanarak bulunur. Bunlardan;

a) Yarıyıl not ortalaması (YNO); o yarıyıldaki kayıt olunan derslerin, her birinin AKTS kredisi değeri ile o dersten alınan başarı notunun ağırlık katsayısının çarpımı ile elde edilen toplamın, o yarıyıldaki tüm derslerin AKTS kredi değerleri toplamına bölünmesiyle çıkan sayıdır.

b) Genel not ortalaması (GNO); tüm yarıyıldarda kayıt olunan derslerin her birinin AKTS kredisi değeri ile alınan başarı notunun ağırlık katsayısının çarpımı ile elde edilen toplamın, alınan tüm derslerin AKTS kredi değerleri toplamına bölünmesiyle çıkan sayıdır.

(2) Bölünme sonucunda virgülden sonraki iki hane hesaplanır ve virgülden sonraki üçüncü rakam beş veya daha fazla olduğunda bir üst sayıya tamamlanır.

(3) Tekrar edilen ve not yükseltmek için alınan derslerde önceki başarı notu ne olursa olsun en son alınan not esas alınır.

(4) Bilimsel hazırlık programında alınan bilimsel hazırlık derslerinin notları, lisansüstü not ortalamasına katılmaz.

Kopya

MADDE 34 –(1) Sınavlar ile proje, ödev, laboratuvar ve benzeri çalışmalarda kopya çektiği, kopya verdiği veya kopya çekilmesine yardım ettiği tespit edilen öğrenciye, dersin o biriminden FF notu verilir ve hakkında ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 35 –(1) Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

Süre

MADDE 36 –(1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde yükseköğretim kurumunun öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 37 –(1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için kendi üniversitesinin kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar Enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkel çerçevesinde Enstitü Yönetim Kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

(3) Öğrencinin talebi, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi, mevcut danışmanın görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile danışman değişikliği yapılabilir.

(4) Danışmanın emeklilik, başka göreve atanma, hastalık veya diğer nedenlerle çekilme talebi olması ya da anabilim/anasanat dalı başkanlığının danışmanlık görevini yerine getiremediğine veya getiremediğine ilişkin gerekçeli görüşünü Enstitüye bildirmesi halinde öğrenciye Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile yeni danışman atanır.

(5) Danışmanın izin, hastalık, yurt dışı seyahat ve benzeri nedenlere dayalı mazereti olması halinde; süresinde onaylanması gereken belgeler, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanınca onaylanır ve söz konusu belgeler süresi içinde Enstitüye teslim edilir.

(6) Danışmanın önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile tez konusu değişikliği yapılabilir.

Seminer dersi

MADDE 38 –(1) Tezli yüksek lisans programında yer alan seminer dersi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından her yarıyıl başında açılır. Öğrenci en erken ikinci yarıyılın başında seminer dersine kayıt yaptırmak, aynı dönem içerisinde semineri sunmak ve teslim etmek zorundadır.

(2) Seminer bitiminde sonuç başarılı ise S, başarısız ise U notu verilir. Seminer sonucu akademik takvimde belirtilen tarihte otomasyon sistemine girilir.

(3) Seminer dersi için bütünleme sınavı açılmaz. Başarısız olan öğrenci seminer dersini bir sonraki dönem tekrar alır.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 39 –(1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez Enstitü Yönetim Kuruluna gönderilir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(4) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezinin jüri üyesi sayısının bir fazlası kadar hazırladığı nüshasını tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayına ve tez sınav tarihi önerisine istinaden Enstitü sınav tarihini de bildiren yazı ekinde tezi ve intihal raporunu jüri üyelerine teslim eder. Gerekli durumlarda öğrenci tezlerini ilgili enstitüden teslim aldıktan sonra üç iş günü içinde jüri üyelerine imza karşılığı şahsen ve/veya kargo ile ulaştırabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(7) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul

edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(10) Geçerli bir mazeret nedeniyle jürinin toplanamaması halinde, toplanamama nedenleri, tez danışmanı tarafından aynı gün yazılı olarak anabilim/anasanat dalı başkanlığı kanalıyla Enstitüye bildirilir. Yeni tez savunma sınavı tarihi, sınavın yapılamadığı tarihi izleyen bir aylık süreyi geçmemek üzere, danışmanın önerisi de dikkate alınarak Enstitü tarafından belirlenir ve jüri üyelerine ve öğrenciye yazılı olarak bildirilir.

(11) Kabul edilmiş olan tez ve seminer tamamen veya kısmen Enstitü tarafından yurt içinde veya yurt dışında yayımlanabilir. Tez ve seminer, Enstitünün yazılı izni olmadan hiçbir kişi ve kuruluş tarafından tamamen ya da kısmen yayımlanamaz.

Yüksek lisans diploması

MADDE 40 –(1) Tez sınavında başarılı olmak ve Yönetmelikte belirtilen diğer koşulları sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını, tezin tamamının PDF formatında iki adet elektronik kopyasını ve ulusal tez merkezinden alınan iki adet tez veri giriş formunu tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Enstitü Yönetim Kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi anasanat programlarına kayıtlı öğrenciler için tez sınavı sonrası yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihi; diğer programlara kayıtlı öğrenciler için ise tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(3) Üniversite bünyesinde yazılan tüm tezler, Üniversitece belirlenen esaslara göre yazılmak zorundadır.

(4) Kabul edilmiş ve ciltlenmiş tezin iç kapağında tez danışmanı ve diğer tez jüri üyelerinin isimleri yer alır.

(5) İlgili bütün belge ve bilgiler Enstitüye ulaştıktan sonra öğrencinin dosyası Enstitü Yönetim Kurulunca incelenir. Mezuniyet için bütün koşulları eksiksiz yerine getiren öğrencinin mezuniyetine karar verilir.

(6) İki veya daha fazla yükseköğretim kurumu arasında yürütülen ortak tezli yüksek lisans programlarından mezun olan öğrencilere ortak diploma verilir.

(7) Diplomalara hazırlanmaya kadar öğrenciye, diplomasını alırken iade etmek üzere geçici mezuniyet belgesi verilebilir.

(8) Diplomanın kaybı halinde bir defaya mahsus olmak üzere diploma yerine geçecek, diplomanın kaybolduğundan dolayı düzenlendiği belirtilen ve diploma bilgileri bulunan bir belge verilir.

(9) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Enstitü tarafından YÖK'e gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 41 –(1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve 90 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan önce dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı (S) veya başarısız (U) olarak değerlendirilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(4) Senato tarafından belirlenen esaslara göre tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir.

(5) Öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve AKTS kredisi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, Senato tarafından belirlenir ve YÖK'ün onayı alınarak uygulanır.

Süre

MADDE 42 –(1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Dönem projesi danışmanı atanması

MADDE 43 –(1) Tezsiz yüksek lisans programında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya Senato tarafından belirlenen niteliklere sahip doktora derecesine

sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

(2) Öğrencinin talebi, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi, mevcut danışmanın görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile danışman değişikliği yapılabilir.

(3) Danışmanın emeklilik, başka göreve atanma, hastalık veya diğer nedenlerle çekilme talebi olması ya da anabilim/anasanat dalı başkanlığının danışmanlık görevini yerine getiremediğine veya getiremediğine ilişkin gerekçeli görüşünü Enstitüye bildirmesi halinde öğrenciye Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile yeni danışman atanır.

(4) Danışmanın izin, hastalık, yurt dışı seyahat ve benzeri nedenlere dayalı mazereti olması halinde; süresinde onaylanması gereken belgeler, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanınca onaylanır ve söz konusu belgeler süresi içinde Enstitüye teslim edilir.

Dönem projesi dersi

MADDE 44 –(1) Dönem projesi dersi kredisizdir. Dönem projesi dersi en erken ikinci yarıyılın başında alınır. Öğrenci, dönem projesi dersine alındığı yarıyıldaki kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda ilgili enstitünün Senato tarafından kabul edilen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazılı bir rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi başarılı (S) veya başarısız (U) olarak değerlendirilir. Raporu başarısız bulunan öğrenci, izleyen yarıyıldaki dönem projesi dersine yeniden kayıt yaptırmak ve bu yarıyıl sonunda da ilgili enstitünün tez yazım kılavuzuna uygun biçimde dönem projesi dersine ilişkin yeni bir yazılı rapor vermek zorundadır.

(2) Dönem projesi dersi için bütünleme sınavı açılmaz. Başarısız olan öğrenci dönem projesi dersini bir sonraki dönem tekrar alır.

(3) Dönem projesi dersinden ikinci ve/veya üçüncü yarıyıldaki başarılı olamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Kabul edilmiş olan dönem projesi tamamen veya kısmen Enstitü tarafından yurt içinde veya yurt dışında yayımlanabilir. Dönem projesi, Enstitünün yazılı izni olmadan hiçbir kişi ve kuruluş tarafından tamamen ya da kısmen yayımlanamaz.

Tezsiz yüksek lisans programında diploma

MADDE 45 –(1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Dönem projesi danışmanı tarafından kabul edilmiş öğrenci dönem projesinin ciltlenmiş en az iki kopyasını ve dönem projesinin PDF formatında iki adet elektronik kopyasını projenin kabul tarihinden itibaren 15 gün içinde ilgili enstitüye teslim eder.

(4) Üniversite bünyesinde yazılan tüm ve dönem projeleri tez yazım kılavuzuna göre yazılmak zorundadır.

(5) İki veya daha fazla yükseköğretim kurumu arasında yürütülen ortak tezsiz yüksek lisans programlarından mezun olan öğrencilere ortak diploma verilir.

(6) İlgili bütün belge ve bilgiler Enstitüye ulaştıktan sonra öğrencinin dosyası Enstitü Yönetim Kurulunca incelenir. Mezuniyet için bütün koşulları eksiksiz yerine getiren öğrencinin mezuniyetine karar verilir.

(7) Diplomalara hazırlanmaya kadar öğrenciye diplomasını alırken iade etmek üzere geçici mezuniyet belgesi verilebilir.

(8) Diplomanın kaybı halinde bir defaya mahsus olmak üzere diploma yerine geçecek, diplomanın kaybolduğundan dolayı düzenlendiği belirtilen ve diploma bilgileri bulunan bir belge verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 46 –(1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Doktora programlarında enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(5) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(6) Doktora programları yurt içi ve yurt dışı birleştirilmiş ve ortak doktora programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu durumda yurt içi ile ilgili programlar, ilgili mevzuat hükümlerine göre Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

Süre

MADDE 47 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırmayı bırakmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami

tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olmayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 48 –(1) Enstitü anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için kendi üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını ve danışmanla öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusu ile tez başlığını ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez önerisi Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kesinleşir. Tez danışmanının, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) Tez danışmanı, Senatonun belirleyeceği niteliklere sahip öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde Senatonun belirlediği ilkeler çerçevesinde Enstitü Yönetim Kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

(3) Öğrencinin talebi, mevcut danışmanının görüşü, ilgili anabilim dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile danışman değişikliği yapılabilir.

(4) Danışmanın emeklilik, başka göreve atanma, hastalık veya diğer nedenlerle çekilme talebi olması ya da anabilim dalı başkanlığının danışmanlık görevini yerine getirmediğine veya getiremediğine ilişkin gerekçeli görüşünü Enstitüye bildirmesi halinde öğrenciye yeni danışman atanır.

(5) Danışmanın izin, hastalık, yurt dışı seyahat ve benzeri nedenlere dayalı mazereti olması halinde; süresinde onaylanması gereken belgeler, ilgili anabilim dalı başkanınca onaylanır ve söz konusu belgeler süresi içinde Enstitüye teslim edilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 49 –(1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Öğrenciler yeterlik sınavına Ocak ve Haziran aylarında Enstitü Yönetim Kurulunun belirlediği tarihlerde girer. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur.

(4) Doktora yeterlik sınavı sırasıyla yazılı ve sözlü olmak üzere iki aşama halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Yazılı ve sözlü sınav süreleri birer saatten az, üçer saatten fazla olamaz. Ancak bu süreler ilgili anabilim dalı başkanlığının gerekçeli görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile uzatılabilir. Sınavın sözlü aşaması, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarına açıktır. Yazılı ve sözlü sınavlarının her birinden ayrı ayrı başarılı olmak için jüri üyelerinin verdiği notların ortalamasının 100 üzerinden en az 75 olması gerekir. Sınavın sözlü aşamasında başarısızlık halinde öğrenci, ikinci sınav hakkında sadece sözlü sınava girer. Sınav sonucu yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölmelerden bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(7) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci tezli veya tezsiz yüksek lisans programına geçebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 50 –(1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile üyelerde değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 51 –(1) Doktora yeterli sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya red yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 52 –(1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi Enstitüye teslim eder. Enstitü danışman tarafından teslim edilen tezi anabilim dalı başkanlığına sevk eder ve anabilim dalı başkanlığının onayına istinaden söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alıp, sınav tarihini de bildiren yazı ekinde tezi ve intihal raporunu jüri üyelerine teslim eder. Gerekli durumlarda öğrenci tezlerini ilgili enstitüden teslim aldıktan sonra üç iş günü içinde jüri üyelerine imza karşılığı şahsen ve/veya kargo ile ulaştırabilir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez Enstitü Yönetim Kuruluna gönderilir.

(3) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(4) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren 15 günden az 30 günden çok olmamak üzere toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde 47 nci maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Geçerli bir mazeret nedeniyle jürinin toplanamaması halinde, jüri başkanı tarafından toplanamama nedenleri, aynı gün yazılı olarak anabilim dalı başkanlığı kanalıyla Enstitüye bildirilir. Yeni tez savunma sınavı tarihi, sınavın yapılmadığı tarihi izleyen bir aylık süreyi geçmemek üzere, danışmanın önerisi de dikkate alınarak Enstitü tarafından belirlenir ve jüri üyelerine ve öğrenciye yazılı olarak bildirilir.

(8) Kabul edilmiş olan tez ve seminer çalışması tamamen veya kısmen Enstitü tarafından yurt içinde veya yurt dışında yayımlanabilir. Tez ve seminer çalışması, Enstitünün yazılı izni olmadan hiçbir kişi ve kuruluş tarafından tamamen ya da kısmen yayımlanamaz.

Doktora diploması

MADDE 53 –(1) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş üç kopyasını, tezin tamamının PDF formatında ikiadet elektronik kopyası ile Türkçe ve anabilim dalı başkanlığınca kabul edilmiş bir yabancı dilde özetlerini içeren üç adet Microsoft Word formatında elektronik kopyasını ve Enstitü tarafından istenen diğer belgeleri tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eder ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü

Yönetim Kurulu, başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişki kesilir.

(2) Diplomaya hak kazanabilmek ve mezun olabilmek için, Üniversite enstitülerine bağlı olarak eğitim-öğretim yapılan bütün doktora programlarındaki doktora öğrencilerinin, Üniversite adresli; bir adet bilimsel makale uluslararası hakemli dergilerde veya ulusal boyutta Üniversitelerarası Kurulun kabul ettiği hakemli dergiler ile uluslararası kongrelerde yayın yapmış olması gerekir. Söz konusu yayın koşulu aranmayacak doktora programları ile yayın koşulu yerine geçecek olan kriterlerin belirlenmesi anabilim dalı başkanlığının önerisi, Enstitü Kurulu kararı ile belirlenir.

(3) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin kabul edildiği tez savunma tarihidir.

(4) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK'e gönderilir.

(5) İki veya daha fazla yükseköğretim kurumu arasında yürütülen ortak doktora programlarından mezun olan öğrencilere ortak diploma verilir.

(6) İlgili bütün belge ve bilgiler enstitüye ulaştıktan sonra öğrencinin dosyası Enstitü Yönetim Kurulunca incelenir. Mezuniyet için bütün koşulları eksiksiz yerine getiren öğrencinin mezuniyetine karar verilir.

(7) Diplomalara hazırlanmaya kadar öğrenciye diplomasını alırken iade etmek üzere geçici mezuniyet belgesi verilebilir.

(8) Diplomanın kaybı halinde bir defaya mahsus olmak üzere diploma yerine geçecek, diplomanın kaybolduğundan dolayı düzenlendiği belirtilen ve diploma bilgileri bulunan bir belge verilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 54 –(1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Lisans dersleri, ders yüküne ve sanatta yeterlik çalışması kredisine sayılmaz.

(5) Sanatta yeterlik programları yurt içi ve yurt dışı birleştirilmiş sanatta yeterlik programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu durumda yurt içi ile ilgili programlar ilgili mevzuat hükümlerine göre Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

Süre

MADDE 55 –(1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişki kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişki kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tez/eser danışmanı atanması

MADDE 56 –(1) Enstitü anasanat dalı başkanlığı, her öğrenci için danışmanlık yapacak Üniversite kadrosunda bulunan, ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için bir danışman ile öğrencinin birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir, bu öneri Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir. Tez danışmanının, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(2) Danışman, nitelikleri Senato tarafından belirlenen öğretim üyeleri ile doktora/sanatta

yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri arasından seçilir.

(3) Öğrencinin talebi, ilgili anasanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi, mevcut danışmanın görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile danışman değişikliği yapılabilir.

(4) Danışmanın emeklilik, başka göreve atanma, hastalık veya diğer nedenlerle çekilme talebi olması ya da anasanat dalı başkanlığının danışmanlık görevini yerine getirmediğine veya getiremediğine ilişkin gerekçeli görüşünü Enstitüye bildirmesi halinde öğrenciye yeni danışman atanır.

(5) Danışmanın izin, hastalık, yurt dışı seyahat ve benzeri nedenlere dayalı mazereti olması halinde; süresinde onaylanması gereken belgeler, ilgili anasanat dalı başkanınca onaylanır ve söz konusu belgeler süresi içinde Enstitüye teslim edilir.

Sanatta yeterlik çalışması tez/eser izleme komitesi

MADDE 57 –(1) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile tamamlayan öğrenci için anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile bir ay içinde sanatta yeterlik tez/eser izleme komitesi oluşturulur.

(2) Sanatta yeterlik tez/eser izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede danışmandan başka enstitü anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanın olması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Sanatta yeterlik tez/eser izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayıyla üyelere değişiklik yapılabilir.

Sanatta yeterlik tez/eser çalışması önerisi savunması

MADDE 58 –(1) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile tamamlayan öğrenci; en geç altı ay içinde, yapacağı çalışmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez/eser çalışması önerisini izleme komitesi önünde dinleyicilere açık şekilde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez/eser çalışması önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az 15 gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Sanatta yeterlik tez/eser çalışması izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez/eser çalışması önerisinin kabul veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Olumsuz oy kullanan üyenin, gerekçelerini de bildirmesi gerekir. Bu karar, enstitü anasanat dalı başkanlığınca tez/eser çalışması önerisini izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye gerekçeyi de içeren tutanakla bildirilir.

(3) Tez/eser çalışması önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez/eser çalışması seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez/eser çalışması izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez/eser çalışmasını değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez/eser çalışması önerisi savunmasına alınır. Tez/eser çalışması önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez/eser çalışması önerisi kabul edilen öğrenci için izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez/eser çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez/eser çalışması önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez/eser çalışması önerisi reddedilir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 59 –(1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin/çalışmanın savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi/çalışmayı enstitüye teslim eder. Enstitü danışman tarafından teslim edilen tezi/çalışmayı anasanat dalı başkanlığına sevk eder ve anasanat dalı başkanlığının onayına istinaden söz konusu teze/çalışmaya ilişkin intihal yazılım programı raporunu alıp, sınav tarihini de bildiren yazı ekinde tezi/çalışmayı ve intihal raporunu jüri üyelerine teslim eder. Gerekli durumlarda öğrenci tezlerini/çalışmalarını ilgili enstitüden teslim aldıktan sonra üç iş günü içinde jüri üyelerine imza karşılığı şahsen ve/veya kargo ile ulaştırabilir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilme üzere tez Enstitü Yönetim Kuruluna gönderilir.

(3) Öğrencinin tezinin/çalışmasının sonuçlanabilmesi için en az üç tez/eser çalışması izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(4) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez/eser çalışması izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin/çalışmanın kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren 15 günden az 30 günden çok olmamak üzere toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması başarılı olamayanlar için talepleri halinde 56 ncı maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Geçerli bir mazeret nedeniyle jürinin toplanamaması halinde, jüri başkanı tarafından toplanamama nedenleri, aynı gün yazılı olarak anasanat dalı başkanlığı kanalıyla Enstitüye bildirilir. Yeni savunma sınavı tarihi, sınavın yapılamadığı tarihi izleyen bir aylık süreyi geçmemek üzere, danışmanın önerisi de dikkate alınarak enstitü tarafından belirlenir ve jüri üyelerine ve öğrenciyi yazılı olarak bildirilir.

(8) Kabul edilmiş olan tez/eser ve seminer çalışması tamamen veya kısmen Enstitü tarafından yurt içinde veya yurt dışında yayımlanabilir. Tez/eser ve seminer çalışması, Enstitünün yazılı izni olmadan hiçbir kişi ve kuruluş tarafından tamamen ya da kısmen yayımlanamaz.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 60 –(1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin veya çalışmasının ciltlenmiş üç kopyasını, tezin/çalışmanın tamamının PDF formatında iki adet elektronik kopyası ile Türkçe ve anabilim dalı başkanlığınca kabul edilmiş bir yabancı dilde özetlerini içeren üç adet Microsoft Word formatında elektronik kopyasını ve Enstitü tarafından istenen diğer belgeleri savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi/çalışması şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Mezuniyet tarihi, tez sınavı sonrasında yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihidir. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(2) Diplomaya hak kazanabilmek ve mezun olabilmek için, Üniversite enstitülerine bağlı olarak eğitim-öğretim yapılan bütün sanatta yeterlik programlarındaki sanatta yeterlik öğrencilerinin, Üniversite adresli; bir adet bilimsel makale uluslararası hakemli dergilerde veya ulusal boyutta Üniversitelerarası Kurulunkabul ettiği hakemli dergiler ile uluslararası kongrelerde yayın yapmış olması gerekir. Söz konusu yayın koşulu aranmayacak sanatta yeterlik programları ile yayın koşulu yerine geçecek olan kriterlerinin belirlenmesi anasanat dalı başkanlığının önerisi, Enstitü Kurulu kararı ile belirlenir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin/çalışmanın tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK'e gönderilir.

(4) Sanatta yeterlik diploması üzerinde enstitü anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(5) İki veya daha fazla yükseköğretim kurumu arasında yürütülen ortak sanatta yeterlik programlarından mezun olan öğrencilere ortak diploma verilir.

(6) İlgili bütün belge ve bilgiler enstitüye ulaştıktan sonra öğrencinin dosyası Enstitü Yönetim Kurulunca incelenir. Mezuniyet için bütün koşulları eksiksiz yerine getiren öğrencinin mezuniyetine karar verilir.

(7) Diplomalara hazırlanmaya kadar öğrenciyi diplomasını alırken iade etmek üzere geçici mezuniyet belgesi verilebilir.

(8) Diplomanın kaybı halinde bir defaya mahsus olmak üzere diploma yerine geçecek, diplomanın kaybolduğundan dolayı düzenlendiği belirtilen ve diploma bilgileri bulunan bir belge verilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kayıt dondurma ve izinli sayılma

MADDE 61 – (1) Öğrencinin haklı ve geçerli nedenlerle eğitim-öğretim yılı başlangıcından itibaren en geç 30 gün içerisinde müracaat etmesi halinde ilgili yönetim kurulu kararıyla bir defada en çok iki yarıyıl olmak üzere azami dört yarıyıl kaydı dondurulur ve bu süre içinde izinli sayılır.

(2) Öğrenci kayıt dondurma isteğini yazılı olarak doğrudan ilgili enstitü müdürlüğüne yapar. Kayıt dondurma talebinde bulunan öğrenci dilekçesine kayıt dondurma nedenine ilişkin belgeleri ekler.

(3) Kayıt dondurmaya gerekli kılan zorunlu bir sebebin yarıyıl içinde meydana gelmesi halinde, öğrenci o yarıyılın başından itibaren kaydını dondurmuş sayılır.

(4) Kayıt dondurma isteğinde bulunan öğrenci mali yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır. Mali yükümlülüklerini yerine getirmeyen öğrencinin kaydı dondurulmaz.

(5) Enstitü Yönetim Kurulu kararında öğrencinin kesin kayıt dondurma süresi belirtilir.

(6) Genel hükümlere göre kesinleşmiş bir mahkûmiyet hali olan veya ilgili mevzuat hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan süreli uzaklaştırma ya da çıkarma cezası alan öğrencilerin kaydı dondurulmaz.

(7) Kayıt dondurma isteği kabul edilen öğrenciler bu süre içinde öğrenim faaliyetlerine katılamaz, döneminin ara sınav ve yarıyıl sonu sınavlarına giremez. Bu süre öğretim süresinden

sayılmaz.

(8) Kayıt donduran öğrenciler, sürenin bitiminde kayıtlarını yaptırarak kaldıkları yerden öğrenimlerine devam eder.

(9) Sağlık raporu ile izin alan öğrenciler, izin süreleri dolmadan öğrenimlerine devam etmek istemeleri halinde, sağlık durumlarının düzeldiğini yine sağlık raporuyla belgeler.

(10) İki yarıyıl kayıt dondurmuş öğrencilerin, ilk yarıyıl sonunda öğrenimlerine devam etmek istemeleri halinde, dilekçe ile ilgili enstitü müdürlüğüne başvurmaları gerekir.

Kayıt silme

MADDE 62 –(1) Aşağıda belirtilen hallerde ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile öğrencinin kaydı silinir:

a) İlgili mevzuat hükümlerine göre yükseköğretim kurumundan çıkarılma cezası almış olmak.

b) Sağlık raporu ile belgelenen ruhsal hastalıklar nedeniyle öğrenimine devam edemeyeceği anlaşılmış olmak.

c) Herhangi bir nedenle başka bir yükseköğretim kurumuna geçiş yapmış olmak.

ç) Kesin kayıt işleminin usulüne uygun yapılmadığının veya kesin kayıt hakkı kazanılmadığının anlaşılması nedeniyle kayıt işleminin iptal edilmesi.

d) 2547 sayılı Kanunda belirtilen diğer hallerin ortaya çıkması.

(2) Kaydı silinen öğrencilerin eğitim-öğretim ücretleri iade edilmez.

(3) Posta yoluyla kayıt sildirme işlemi yapılmaz. Kayıt sildirmek için öğrencinin kendisinin yazılı müracaatı gerekir.

(4) Kaydı silinen öğrencilere, talepleri halinde Enstitüde izledikleri dersleri ve aldıkları notları belirten belge verilir.

Tebliğat ve adres bildirme

MADDE 63 –(1) Öğrencileri doğrudan ilgilendiren tebliğatlar, öğrencilerin kayıt sırasında bildirdikleri adrese kargoyla, tüm öğrencileri ilgilendiren genel nitelikteki duyurular ise elektronik posta, ilan panolarında veya ilgili enstitünün internet sitesinde ilan edilerek yapılır.

(2) Üniversiteye kayıt yaptırırken ilgili enstitü müdürlüğüne bildirdikleri adresi değiştirdikleri halde, bunu ilgili enstitüye bildirmemiş olan veya yanlış ve eksik adres vermiş bulunan öğrencilerin Enstitüdeki mevcut adreslerine tebliğatın gönderilmesi halinde tebliğat kendilerine yapılmış sayılır.

Disiplin iş ve işlemleri

MADDE 64 –(1) Öğrencilerin disiplin işlemleri 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğihükümlerine göre yapılır.

Kimlik kartı

MADDE 65 – (1) Kesin kayıt yaptıran öğrenciye, Üniversitenin öğrenci kimlik kartı verilir.

(2) Üniversiteden ayrılan, çıkarılan, kaydı silinen veya mezun olan öğrencilerden öğrenci kimlik kartları geri alınır ve imha edilir.

(3) Kimlik kartı yıpranan veya kaybeden öğrenciye, bir dilekçe ile ilgili enstitü müdürlüğüne başvurduğunda, bedeli karşılığında kendisine yeni kimlik kartı verilir.

Uzaktan eğitim programlarından ders transferi

MADDE 66 –(1) Örgün lisansüstü programlarda kayıtlı olup, uzaktan eğitim lisansüstü programlarından ders alan öğrencilerin ders transferleri 31 ve 32 nci maddeler dikkate alınarak yapılır.

Tezli-tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş

MADDE 67 –(1) Yüksek lisans programına devam eden öğrenciler anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından belirlenmiş olan kontenjan dahilinde önceden ilan edilmiş asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli/tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

Diğer hükümler

MADDE 68 – (1) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

(2) Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık doktoraya eşdeğer düzeyde olup, bu uzmanlık eğitimleri 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 69 –(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; ilgili mevzuat hükümleri, Senato, Yönetim Kurulu ve ilgili kurulların kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 70 –(1) 17/3/2014 tarihli ve 28944 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İstanbul Arel Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 71 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 72 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İstanbul Arel Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
10/9/2016	29827

	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	20/11/2018	30601
2.		